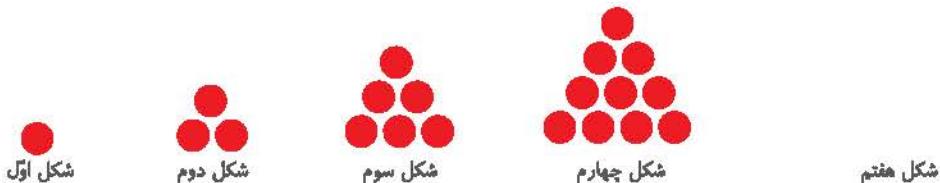
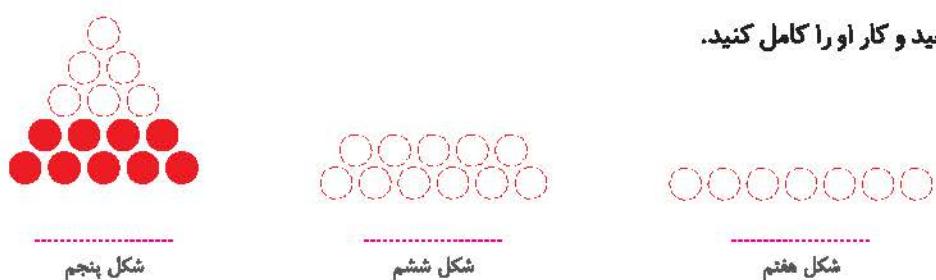

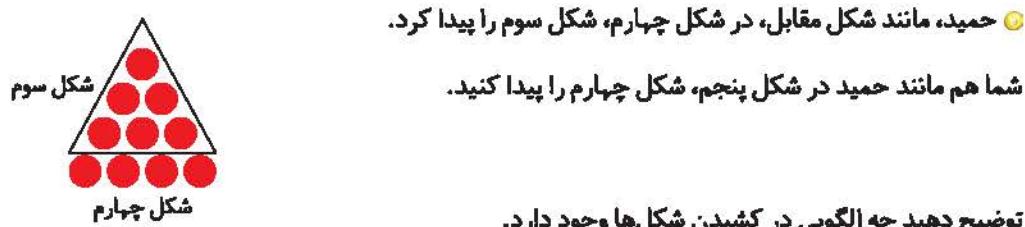
۱) معلم کلاس چهارم دستان برای شروع درس ریاضی، یکی از مسئله‌های کلاس سوم را انتخاب کرد و از دانشآموزان خواست پس از کشف الگویی که در شکل‌ها وجود دارد، بگویند شکل هفتم با چند دایره درست می‌شود.

۲) علی به ترتیب شکل‌های پنجم، ششم، هفتم را رسم کرد تا پاسخ را بدست آورد. شما هم مانند علی به مسئله جواب دهید و کار او را کامل کنید.

۳) حمید، مانند شکل مقابل، در شکل چهارم، شکل سوم را پیدا کرد.
شما هم مانند حمید در شکل پنجم، شکل چهارم را پیدا کنید.

توضیح دهید چه الگویی در کشیدن شکل‌ها وجود دارد.

محسن همین مسئله را با روشی دیگر انجام داد. او ابتدا الگوی هندسی را به الگوی عددی تبدیل کرد. سپس تلاش کرد بین عددها رابطه‌ای پیدا کند.

$$\begin{array}{ccccccc} 1 & +2 & 3 & +3 & 6 & +3 & 10 \\ & \longrightarrow & & \longrightarrow & & \longrightarrow & \end{array}$$

آیا شما راه دیگری برای پیدا کردن تعداد دایره‌ها در شکل هفتم می‌شناسید؟

صفحه ۱۳ کالسکو

اللوبای، رهم هله

۱) الگوی زیر را ادامه دهید.

بین عدها چه رابطه‌ای وجود دارد؟

در الگوی عددی بالا، شمارش چندتا چندتاست؟

۲) می‌خواهیم الگوی زیر را ادامه دهیم:

۱۲۰ ۲۴۰ ۳۶۰ -----

فاطمه با رسم شکل تلاش کرد الگوی عددی را به هندسی تبدیل و عدهای بعدی را پیدا کند. شما هم مثل او

با رسم شکل مناسب، عدهای بعدی را پیدا کنید (■ یعنی 10^0 و | یعنی 10^1).

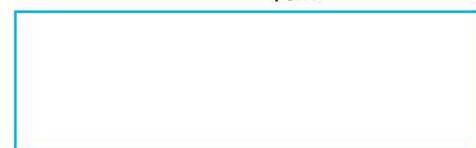
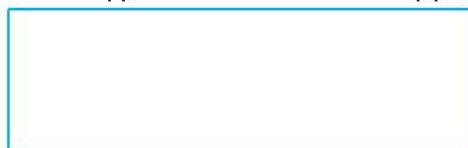
۱۲۰

۲۴۰

۳۶۰

زهرا از شکل استفاده نکرد. او تلاش کرد بین عدها رابطه پیدا کند.

با استفاده از تجربه‌ی زهرا، عدهای بعدی الگو را پیدا کنید.

- برای پیدا کردن عدد بعد از ۳۶۰ ، چه محاسبه‌ای را انجام می‌دهید؟

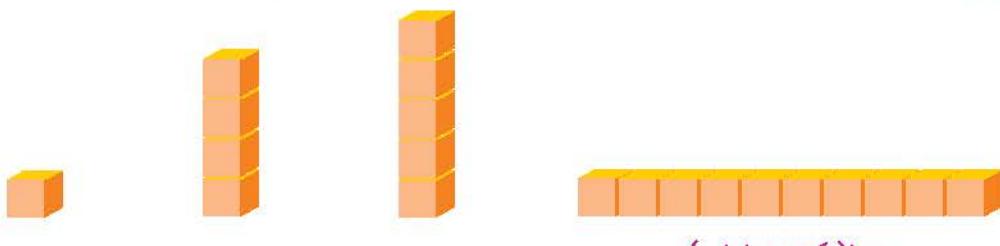
- عدد پنجم را چگونه پیدا می‌کنید؟

- عدد ششم را چه طور؟

١. الگوی شمردن ١٠٠٠ تا ١٠٠٠ را ادامه دهید.

1000, 1000, , , , , , , , ,

۲ هر مکعب نشان دهندهٔ عدد ۱۰۰۰ است. عددی را که هر شکل نشان می‌دهد، بنویسید.

مهم (یک ده هزار تا بیست هزار)

۳ اگر ۱۰ مکعب ۱۰۰۰ را کنار هم قرار دهیم، چه عددی درست می شود؟

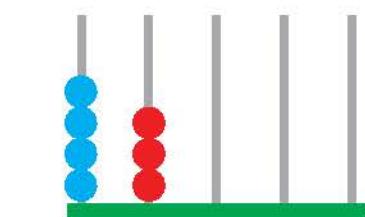
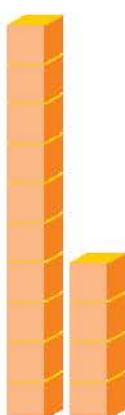

۴ شکل مقابله عددی را نشان می دهد؟

با حروف:

با رقم:

۶ هر یک از شکل‌های زیر، چه عددی را نشان می‌دهد؟

۱) عددی را که در جدول مشخص شده است، بنویسید.

یک	ده تا بیست	صد تا بیست	هزار تا بیست	ده هزار تا بیست
۴	۷	*	*	*

یک	ده تا بی	صد تا بی	هزار تا بی	ده هزار تا بی
۷	۴	*	*	*

بیست هزار، چند تا هزار تاست؟

۲ ده هزار، چند تا هزار تاست؟

سی، و ینچ هزار، چندتا هزار تاست؟

۳) با توجه به سوال‌های بالا عددی را که در جدول مشخص شده است، بارقام و حروف بنویسید.

لهزار

بارقم:

ـ حروف: ..

۴ بین این دو عدد چه تفاوتی وجود دارد؟

هزار

عزار

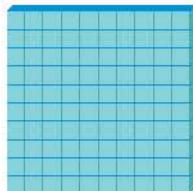
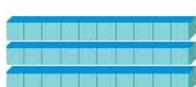

الگوی عددی را بخوانید و آدامه دهید.

10,000 g 20,000 g 30,000 g ..... g ..... g ..... g 40,000 g

۲ عددی را که هر شکل نشان می‌دهد، بخوانید و بنویسید.

.....19,000.....

۱ مانند نمونه، جاهای خالی را پر کنید.

دو تا ده هزار تا برابر است با: هزار یعنی عدد: بیست

دویست تا هزار تا برابر است با: هزار یعنی عدد:

سیصد و بیست تا هزار تا برابر است با: هزار یعنی عدد:

چهارصد و هفتاد و دو تا هزار تا برابر است با: هزار یعنی عدد:

۲ هر جدول، چه عددی را نشان می‌دهد؟

هزار		
یکان	دهگان	صدگان
۷	۲	۱

هزار		
یکان	دهگان	صدگان
۴	۸	۹

یکان	دهگان	صدگان
۴	۵	۳

با توجه به جدول‌های بالا عددی را که هر کدام از جدول‌ها نشان می‌دهد، بنویسید و جاهای خالی را مانند نمونه پر کنید.

هزار		
یکان	دهگان	صدگان
۷	۲	۱
۷۰۰	۲۰۰	۱۰۰

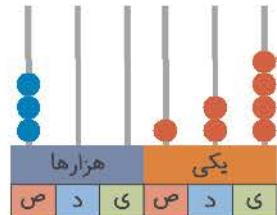
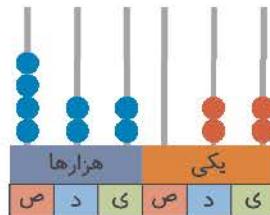
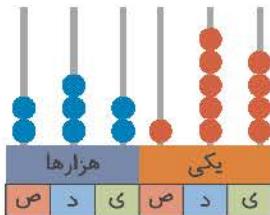
هزار		
یکان	دهگان	صدگان
۴	۸	۹
۴۰۰	۸۰۰	۹۰۰

۱ عدد دویست و هفتاد و پنج هزار و هفتصد و بیست و یک را در جدول ارزش مکانی نشان دهید.

۲ عددی را که هر شکل نشان می‌دهد، بنویسید.

۳ پول‌های زیر در کیف حمید است. حمید چند ریال پول دارد؟

۴ عددی را که هر عبارت نشان می‌دهد، در جدول ارزش مکانی قرار دهید.

$$Y \dots + A \dots + P \dots + V \dots + L \dots + Q =$$

$$A \circ \circ \circ + Y \circ \circ + Q \circ + V =$$

$$= ٣ \text{ تا } ١٠٠٠٠ \text{ تا } + ٥ \text{ تا } ١٠٠٠ \text{ تا } + ٦ \text{ تا } ١٠٠٠$$

$$= ۴ تا ۱۰۰ هزار تابعی + ۷ تا ۱۰۰۰۰ تابعی + ۹ تا ۱۰ تابعی$$

۵ عدد ۱۲۴۰۰ را در نظر بگیرید، این عدد چند رقمی است؟

رقم صدگان آن چند است؟

رقم یکان هزار آن چند است؟

۶ عددهای مورد نظر را بنویسید.

کوچکترین عدد شش رقمی:

بزرگ‌ترین عدد پنجم رقمی:

بزرگترین عدد چهار رقمی، بدون تکرار رم‌ها:

کوچکترین عدد پنج رقمی بدون تکرار رقمهای:

بزرگترین عدد سه رقمی با رقمهای ۵، ۳، ۷:

کوچکترین عدد چهار رقمی با رقمهای ۴، ۰، ۷، ۶:

۷ جمعیت یک شهر در سرشماری سال ۱۳۹۰، ۴۷۶۰۰۰ نفر بوده است. این عدد را با حروف بنویسید.

۸ به نظر شما، عدد ۴۷۰۰۰ چه چیزهایی را می‌تواند نشان دهد؟ پاسخ خود را با پاسخهای دوستانتان مقایسه کنید.

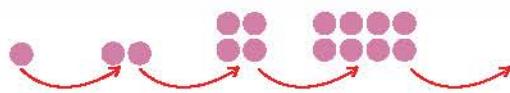
۹ تعداد افراد را به مکان‌های مناسب وصل کنید. یعنی حدس بزنید که در هر مکان بمطور تقریبی چند نفر جامی گیرند.

خانه	خیابان	استادیوم	اتاق	کوچه
۱۰ نفر	۱۰۰ نفر	۱۰۰۰ نفر	۱۰۰۰۰ نفر	۱۰۰۰۰۰ نفر
۵ نفر	۵۰ نفر	۵۰۰ نفر	۵۰۰۰ نفر	۵۰۰۰۰ نفر

۱ الگوها را مانند نمونه‌ها ادامه دهید. رابطه‌ی بین عددهای هر الگورا توضیح دهید.

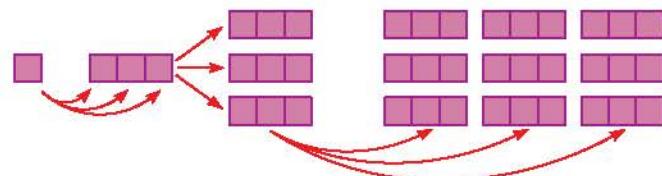
هر عدد... واحد بیشتر از عدد قبلی است.

• ۵ ۱۰ ۱۵ ...

$$1 \xrightarrow{\times 2} 2 \xrightarrow{\times 2} 4 \xrightarrow{\times 2} 8 \xrightarrow{\times 2} 16 \dots$$

$$1 \xrightarrow{\times 3} 3 \xrightarrow{\times 3} 9 \xrightarrow{\times 3} 27 \dots$$

۱) الگوهای عددی را ادامه دهید. رابطه‌ی بین عددها را توضیح دهید.

$$45 \xrightarrow{-5} 40 \xrightarrow{-5} 35 \xrightarrow{-5} 30 \dots$$

$$1 \xrightarrow{\times 4} 4 \xrightarrow{\times 4} 16 \dots$$

$$32 \xrightarrow{+2} 16 \xrightarrow{+2} 8 \dots$$

صفحه ۹ کتاب درسی

۱) هر کدام از شکل‌های زیر، از تعدادی دایره درست شده است. اگر شکل‌ها را به همین ترتیب ادامه دهیم،

تعداد دایره‌های شکل هفتم چه مقدار است؟

شکل ۷

چهار دانش آموز این مسئله را حل کرده‌اند. این دانش آموزان بدون آن که شکل‌های پنجم و ششم را رسم کنند، تعداد دایره‌های شکل هفتم را به دست آورده‌اند. راه حل‌های آن‌ها بررسی کنید و توضیح دهید. کار آن‌ها را کامل کنید.

(۱) راه حل سعید:

$$\text{تعداد دایره‌های شکل هفتم} = 1 + (2 \times 2) =$$

(۲) راه حل امید:

$$\text{تعداد دایره‌های شکل هفتم} = 8 + 2 =$$

(۳) راه حل فرید:

$$\text{تعداد دایره‌های شکل هفتم} = 6 \times 2 =$$

(۴) راه حل نوید:

$$\text{تعداد دایره‌های شکل هفتم} = (8 \times 2) - 1 =$$

آیا شما می‌توانید روش دیگری پیدا کنید؟

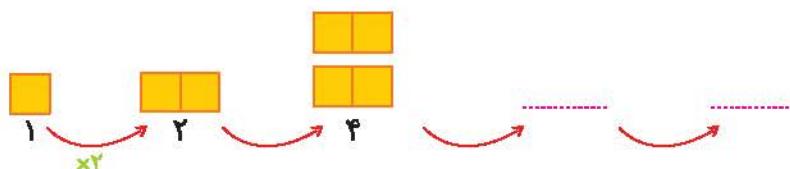
آیا امکان دارد که تعداد دایره‌ها در یکی از شکل‌ها ۱۲ تا شود؟ چرا؟

آیا می‌توانید تعداد دایره‌های شکل چهلم را به دست آورید؟

حلقه‌ی ۱۰ کلاس هشتم

۱) الگوها را با رسم شکل مناسب ادامه دهید. زیر شکل‌ها تعداد مرتبه‌ها را نشان داده شده است. آن را کامل کنید.

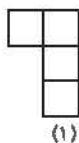
$$1 \times 3$$

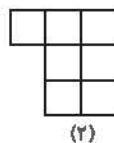
$$2 \times 3$$

$$3 \times 3$$

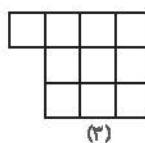
به الگوی زیر توجه کنید. تعداد مربع‌های شکل چهارم را پیدا کنید.

(۱)

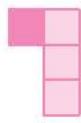
(۲)

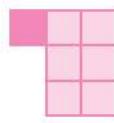
(۳)

راه حل سه دانش آموز را در زیر مشاهده کنید. هر کدام را توضیح دهید و یک مرحله آن را پیش ببرید.

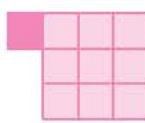
راه حل فاطمه:

$$1 + (1 \times 3)$$

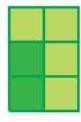

$$1 + (2 \times 3)$$

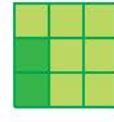

$$1 + (3 \times 3)$$

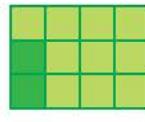
راه حل زهرا:

$$(2 \times 3) - 2$$

$$(3 \times 3) - 2$$

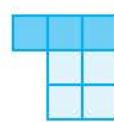

$$(4 \times 3) - 2$$

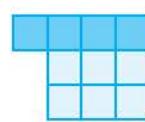
راه حل سارا:

$$2 + (1 \times 2)$$

$$3 + (2 \times 2)$$

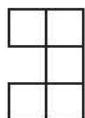
$$4 + (3 \times 2)$$

با توجه به شکل‌ها و راه حل‌های بالا، جدول زیر را کامل کنید.

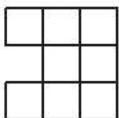
شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تعداد مربع	۴	۷	۱۰			

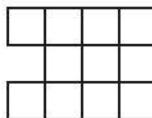
۱ الگوی شکل‌های زیر را پیدا کنید. راه حل خود را با دوستانتان مقایسه کنید. در کلاس شما چند راه حل مختلف پیشنهاد شد؟

شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۳)

شکل (۴)

شکل (۱)

شکل (۲)

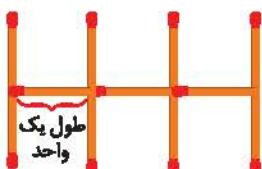

شکل (۳)

شکل (۴)

۲ در شکل رو به رو برای اتصال سه حلقه در یک ردیف، از دو گیره استفاده کرده‌ایم. برای اتصال ۱۲ حلقه در یک ردیف، به چند گیره نیاز داریم؟ راه حل خود را توضیح دهید.

۳ با چوب‌کبریت‌ها شکلی شبیه یک نرده درست کرده‌ایم. طول نردی روبه‌رو به اندازه‌ی ۳ واحد است. نردای با طول ۶ واحد با چند چوب‌کبریت درست می‌شود؟ راه حل خود را توضیح دهید.

۴ به الگوی زیر توجه کنید. شکل‌های پنجم و هفتم از چند دایره درست شده‌اند؟ الگوی شکل را توضیح دهید.

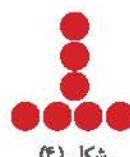
شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۳)

شکل (۴)

(۵)

(۷)

صلفه‌ی ۱۱ کالبدرهی

ذهنی حساب کو

۱ جمع و تفریق‌های زیر را ذهنی حساب کنید.

$$۲۲,۰۰۰ + ۴۵,۰۰۰ =$$

$$۴۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰ =$$

$$۴۲۰۰ + ۳۷۰۰ =$$

$$۸,۰۰۰ - ۳,۰۰۰ =$$

$$۷۲۰,۰۰۰ + ۲۰۹,۰۰۰ =$$

$$۷۰,۰۰۰ - ۵۰,۰۰۰ =$$

۲ ضرب‌های زیر را ذهنی حساب کنید.

$$۴ \times ۳۰۰۰ =$$

$$۷۰۰ \times ۲۰۰ =$$

$$۷۰۰ \times ۸۰ =$$

$$۸۰۰ \times ۲۰۰ =$$

$$۵۰۰ \times ۸۰۰ =$$

$$۴۰۰ \times ۵۰۰ =$$

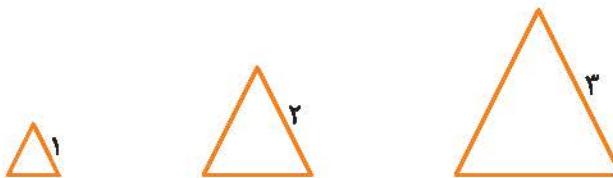
صلفه‌ی ۱۲ کالبدرهی

فعالیت

۱ در کلاس سوم دبستان یاد گرفتید که محیط یک مثلث متساوی‌الاضلاع چگونه به دست می‌آید.

طول ضلع $\times ۳$ = محیط مثلث متساوی‌الاضلاع

محیط مثلث‌های متساوی‌الاضلاع زیر را بپیدا کنید.

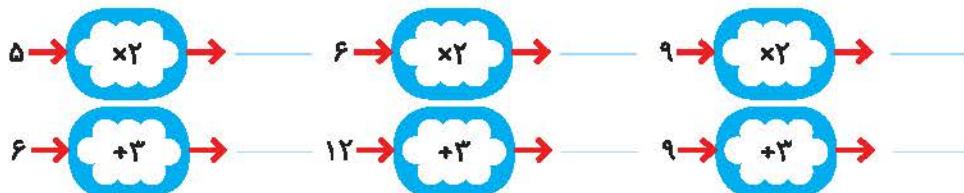

۲ ماشین ورودی - خروجی زیر را کامل کنید.

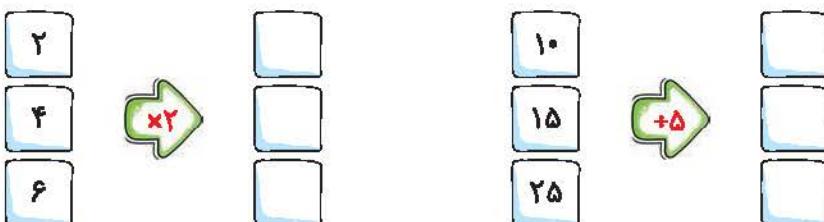

با توجه به کاری که هر ماشین انجام می‌دهد، عدهای خارج شده را پیدا کنید.

جهاتی خالی را پر کنید.

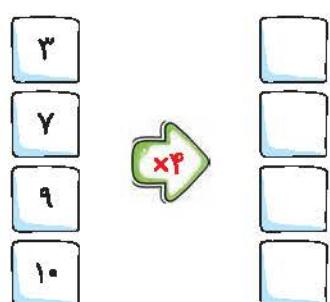
محیط مربع چگونه به دست می‌آید؟

جدول زیر را کامل کنید.

طول ضلع مرربع	۳	۲	۹	۱۰	۵	۲	
محیط مرربع	۱۲	۲۸					$\times 4$

حالا جدول بالا را با ماشین ورودی و خروجی زیر مقایسه کنید.

چه ارتباطی با هم دارند؟ توضیح دهید.

زیر ستون سمت چپ، چه کلمه‌ای می‌نویسد؟

زیر ستون سمت راست، چه کلمه‌ای می‌نویسد؟

۱ معلم از دانش آموزان خواسته است جدول زیر را کامل کنند. شما هم در جاهای خالی، عدد مناسب بنویسید.

طول ضلع مرتعن	۴	۶	۹		
محیط مرتعن			۳۶	۲۰	۳۲

۲ دونفر از دانش آموزان، جدول های زیر را پر کرده اند. جواب کدامیک درست و جواب کدام نادرست است؟ چرا؟

طول ضلع مرتعن	۳۲
محیط مرتعن	۸

جواب مهدی

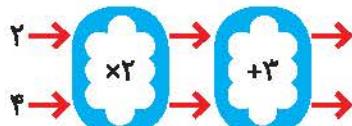
طول ضلع مرتعن	۲
محیط مرتعن	۸

جواب امیر

۱ با توجه به کاری که هر ماشین انجام می دهد، عدد های خروجی را پیدا کنید.

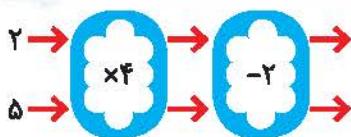

اگر این دو ماشین را پشت سرهم بیندیم و همان عددهای ۲ و ۴ را وارد کنیم، چه عددهایی خارج می شوند؟

ماشین بالا با عددهای ورودی، چه کاری انجام می دهد؟ توضیح دهید.

هر عددی که ولاد لین ماشین می شود، ابتدا

توضیح دهید که ماشین زیر چه کاری انجام می‌دهد.

عددی خروجی را بنویسید.

صلوحی ۱۰ کتاب درست

جاهای خالی را پر کنید.

۱				۸		
۲		$\times 2$	-1	۹		
۳				۱۰		
۴				۱۱		
				۱۲		
				۱۳		
				۱۴		
				۱۵		
				۱۶		
۲		$\times 5$	$+5$	۱۷		
۳				۱۸		
۴				۱۹		
				۲۰		
				۲۱		
				۲۲		
				۲۳		
				۲۴		

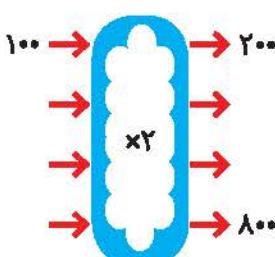
صلوحی ۱۵ کتاب درست

۱ اگر پول طاهره دو برابر پول غزل باشد، جدول را کامل کنید. سپس با توجه به اطلاعات جدول، ماشین

پول غزل	پول طاهره
۱۰۰	۲۰۰
۲۰۰	
۳۰۰	
	۴۰۰

ورودی - خروجی مشابه آن را کامل کنید.

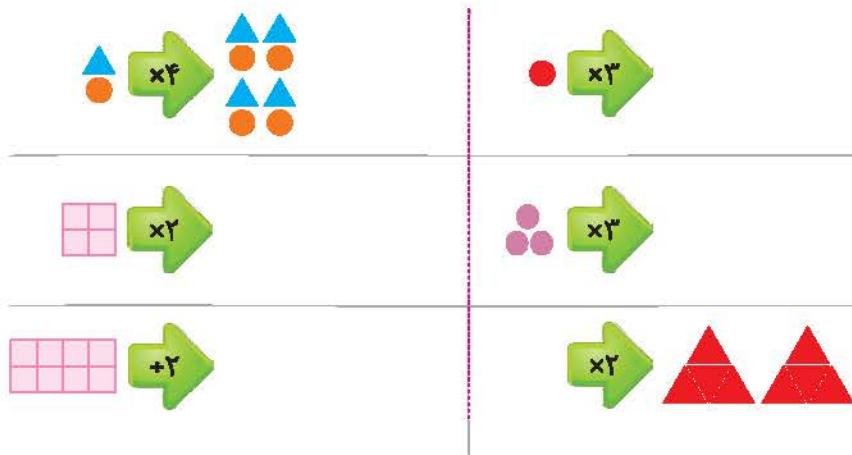

۲ جاهای خالی را پر کنید.

۲		۳۰		۴	
۴	$\times 5$	۲۰	$- 5$	۵	$\times 3$
				۱۰	$- 2$
					۱۲

۳ با توجه به کاری که ماشین انجام می‌دهد، شکل بعد را رسم کنید. به نمونه توجه کنید.

۱۰ کتابخانه

کامل کن

تساوی‌ها را کامل کنید.

$$۷\,000\,000 + ۲\,000\,000 + ۵\,000 + ۶\,00 + ۸\,۰ + ۹ =$$

$$۱\,000\,000 + ۳\,000 + ۷\,۰ + ۱ =$$

$$۶\,0\,۵\,۰\,۳\,۰ =$$

$$۷\,۲\,۰\,۲\,۷ =$$

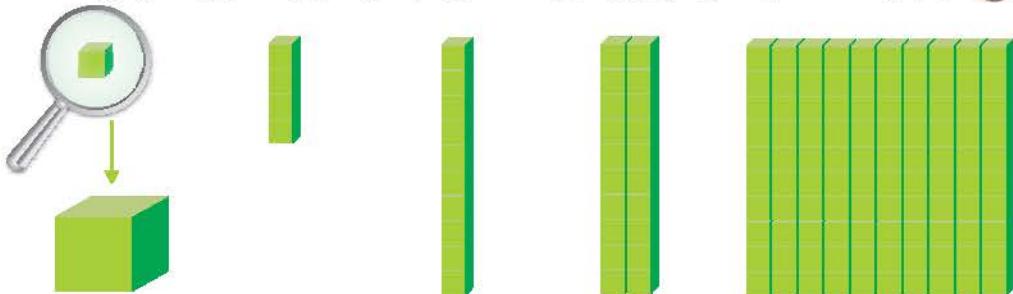
$$۱\,000\,000 + ۷\,۰ + ۲\,000\,000 + ۱\,۰00 + ۱\,۰ + ۴\,000 + ۹ =$$

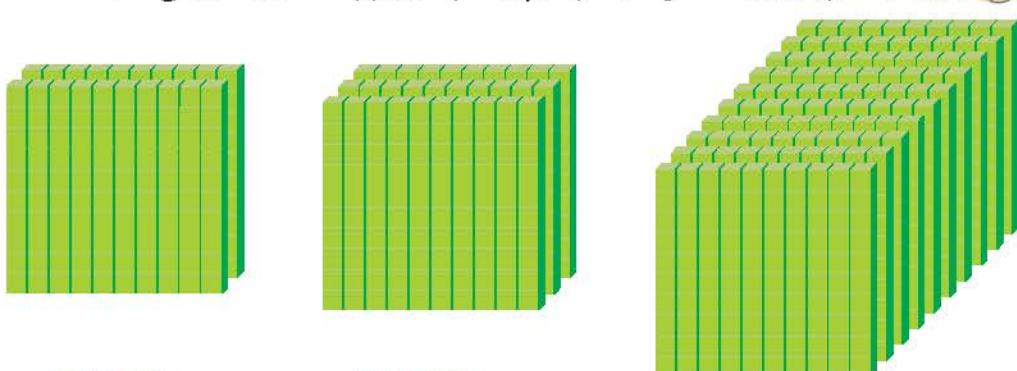
صفحه ۱۵ کتاب درسی

۱ در درس گذشته، شبیه شکل‌های زیر را دیدید. مشخص کنید هر شکل چه عددی را نشان می‌دهد.

۲ با توجه به شکل‌های بالا، مشخص کنید هر کدام از شکل‌های زیر چه عددی را نشان می‌دهد.

ما تا... هزار تامی شود یک میلیون و آن را می‌نویسیم؛ ...

۳ ارزش پول‌ها را به ریال بنویسید.

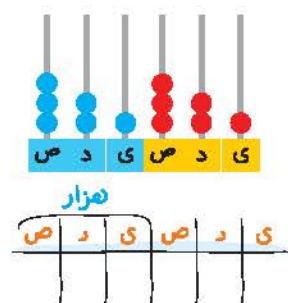
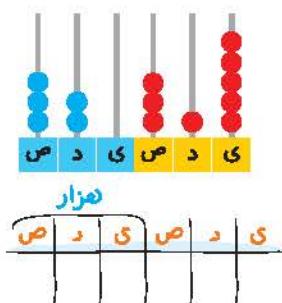
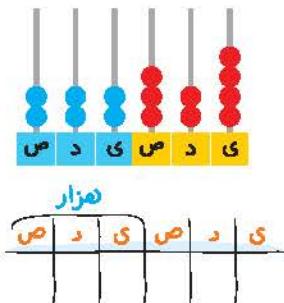
۴ الگوهای عددی را ادامه دهید.

۹۰۰,۰۰۰ و ۸۰۰,۰۰۰ و ۶۰۰,۰۰۰ و ۵۰۰,۰۰۰ و ۴۰۰,۰۰۰ و

۱,۰۰۰,۰۰۰ و ۹۷۰,۰۰۰ و ۹۶۰,۰۰۰ و ۹۵۰,۰۰۰ و

۹۹۹,۰۰۰ و ۹۹۷,۰۰۰ و ۹۹۶,۰۰۰ و ۹۹۵,۰۰۰ و

۵ هر چرتکه چه عددی را نشان می‌دهد؟ با توجه به آن، جدول ارزش مکانی را کامل کنید.

۶ عدد یک میلیون را در جدول ارزش مکانی بنویسید و جدول را کامل کنید.

۷ با توجه به جدول رو به رو، عدد نوشته شده را بخوانید.

هزار میلیون ۳۵ | ۷۴۲ | ۹۶۲ میلیون و

۸ در سال ۱۳۹۰ جمعیت ایران ۷۵,۱۴۹,۶۶۹ نفر بوده است.

این عدد را بخوانید، بنویسید و در جدول ارزش مکانی نشان دهید.

۹ در شکل رو به رو یک چکپول ۵۰۰,۰۰۰ ریالی را می‌بینید.

_____ ۵۰۰,۰۰۰ ریال، یعنی چند تومان؟

دو تا از این چکپول‌ها می‌شود ریال یا تومان.

۴ رقم‌های طبقه‌ی یکی (یکان، دهگان، صدگان) عدد‌های زیر را حذف کنید و به جای آن‌ها صفر بگذارید.
سپس آن‌ها را به رقم و حروف بنویسید.

۴۲۳۸۷۱ →

۵۰۳۹۷۱ →

به حروف: _____

۵ عدد‌های داده شده به کدام عدد نزدیک‌تر است؟ آن را رنگ کنید.

۸۳۴۰۰

← ۸۳۴۹۲۱ →

۸۳۵۰۰

۸۴۷۰۰

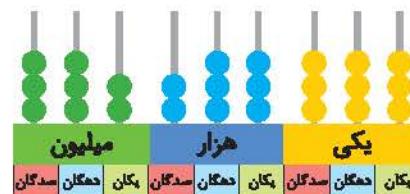
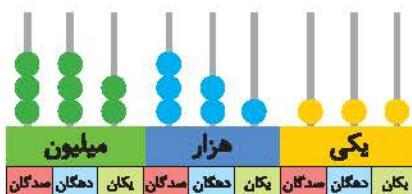
← ۸۴۷۰۰۲۵ →

۸۴۷۱۰

ستون ۱۸ کتابخانه

۱ با توجه به شکل، عدد‌های مربوط را بنویسید و علامت مناسب بگذارید. (< >)

۲ دو عدد ۶۴۴۸۷۱ و ۵۱۰۰۰۱ را چگونه مقایسه می‌کنید؟ توضیح دهد.

۷۴۲۰۰۱ ○ ۷۳۴۸۹۲۰

۳ دو عدد مقابل چگونه مقایسه شده‌اند؟ توضیح دهد.

صفحه ۱۸ کلاسبرداری

۱) عدد ها را مقایسه کنید.

$$6730042 \bigcirc 6987538$$

$$784 \bigcirc 789$$

$$9657 \bigcirc 9649$$

$$5187 \bigcirc 5298$$

$$21348 \bigcirc 9786$$

$$7963 \bigcirc 6989$$

۲) قلب گریه به طور تقریبی در هر ساعت ۷۲۰۰ بار، موش ۳۹۰۰۰ بار، نوزاد انسان ۸۴۰۰ و انسان بزرگسال

۴۵۰۰ بار می‌تپد. تعداد ضربان قلب کدام موجود از بقیه کمتر است؟

کدامیک بیشتر است؟

قلب نوزاد انسان در یک ساعت بیشتر می‌زند یا قلب یک انسان بزرگسال؟

صفحه ۱۸ کلاسبرداری

۱) حاصل جمع روبه رو را با ماشین حساب به دست آورید.

$$849721 + 150279 =$$

۲) به کمک ماشین حساب، جاهای خالی را پر کنید.

$$\text{_____} + \text{_____} = 1,000,000$$

$$\text{_____} - \text{_____} = 100,000$$

پاسخ خود را با دوستانتان مقایسه کنید. چند جواب مختلف در کلاس شما نوشته شده است؟

صفحه ۱۹ کلاسبرداری

۱) ۱۰ نیمکت در یک کلاس، ۱۰ کلاس در یک مدرسه و ۱۰ مدرسه در یک محله جا می‌شود. در مدرسه چند

نیمکت جا می‌شود؟ در محله چند نیمکت جا می‌شود؟